

Změna dopravy

Jakým způsobem se pohybujeme a přepravujeme ve městech? Co se změní v budoucnu? Zahrajte si s žáky rolovou hru a diskutujte, jak proměnit dopravu v obci k lepšímu.

Délka: 90 minut

Předměty: Výchova k občanství, Zeměpis

Věk: 8.-9. třída, SŠ

Typ: Lekce, hra

Témata: Transformace a budoucnost, Řešení a dobrá praxe

Přeloženo: 04.11.2024

Autoři: Saské státní ministerstvo energetiky, ochrany klimatu, životního prostředí a zemědělství - www.klimaschulen.sachsen.de

Vzdělávací cíle:

- Žáci kriticky hodnotí informace o možnostech změny dopravy ve městech.
- Žáci diskutují a aktivně hledají řešení problému.

Pomůcky:

- Vytisknuté role ([Příloha 1](#)) a opatření ke změně dopravy ([Příloha 2](#)) do každé skupiny; papír; psací potřeby.

Postup:

1. Evokace (10 minut)

Zeptejte se žáků, co si představí pod pojmem „udržitelná doprava“. Udělejte se žáky krátký brainstorming. Výroky můžete psát na tabuli/flipchart.

Potom jim položte otázku: *Je podle vás doprava v okolí školy funkční a udržitelná?* Své odpovědi ano/ne musí žáci odůvodnit.

TIP: Pokud by si žáci nevěděli rady, můžete jim poskytnout následující příklady: mnoho úrazů, žádné místo pro chodce, chybí cyklostezka/místo pro kola, hluk, zácpy, znečištění výfukovými plyny, chybí přechody pro chodce nebo semafor.

2. Sehrávka rolové hry (45 minut)

Jako učitel se stáváte starostou obce, který svolává diskusi o opatřeních pro zlepšení dopravy v obci, a to konkrétně o vytvoření větší oblasti bez aut. Diskuse se žáci účastní v různých rolích.

TIP: Pro dotvoření atmosféry se můžete převléknout do oděvu starosty/-sky, obyčejné sako postačí. Prostor ve třídě upravte tak, jak bývá při zasedání obce (společný stůl apod.)

Rozdělte třídu do šesti skupin dle rolí. Popisy jednotlivých rolí najdete v příloze ([Příloha 1](#)). Sedmou skupinu tvoří sám starosta. Každé skupině rozdejte odpovídající popis. Zadejte žákům za úkol, aby ve skupině prozkoumali všechna opatření pro změnu dopravy z pohledu jejich role. Ať vyberou texty ([Příloha 2](#)), které jsou pro ně důležité, a rozdělí si mezi sebou zpracování materiálů.

Každá skupina si připraví svůj příspěvek do diskuse. Zapíše si argumenty a myšlenky týkající se změny dopravy. Jaké argumenty hovoří pro zónu bez aut a jaké jsou argumenty proti? Vedte žáky k tomu, aby přemýšleli o tom, jak můžou v diskusi přesvědčivě prezentovat své argumenty a myšlenky. Na přípravu žákům nechte 15 minut.

V roli starosty poté zahajte a moderujte diskusi představením pohledu místní samosprávy. Postupně dejte všem skupinám prostor k vyjádření svých připravených příspěvků, na který mají omezený čas.

Pokud by diskuse vážla, můžete vnášet otázky, např: Jak by bylo možné uspořádat dopravní situaci ve městě/obci do budoucna? Diskuze může mít různý konec, který je třeba přizpůsobit obsahu diskuse.

TIP: Pokud chcete se žáky pokračovat v tématu dopravy, můžete diskusi uzavřít s tím, že ačkoliv se všechny skupiny neshodnou, mohou se ale dohodnout ve snaze zlepšit dopravu alespoň v okolí místní školy a navázat s ní spolupráci. Takové uzavření diskuse může dobře posloužit jako tzv. oslí můstek pro další práci (viz níže).

3. Shrnutí a reflexe (15 minut)

Nejprve necháme žáky vystoupit z role. Učiníme tak např. tím, že je necháme jejich roli doslova setřást, podlézt lavici, přestávkou apod., tak aby bylo opravdu jasné, že od teď vystupují opět sami za sebe. Uspořádejte třídu do původního stavu. Shrňte, jak lekce probíhala, a poté se žáků ptejte na některé z následujících otázek:

- *Jak jste se cítili ve své roli?*
- *Dokázali jste se ztotožnit s jejími potřebami / názory?*

- *Jaké ze hry máte pocity?*
- *Dokázali jste vybrat argumenty, které by ostatní přesvědčily ke změně názoru?*
- *Myslíte si, že takto podobně může vypadat veřejné zasedání zastupitelstva?*
- *Které opatření by se podle vás nejvíce vyplatilo u vás v obci a proč?*
- *Bylo tam naopak opatření, které by se nevyplatilo? Proč?*
- *Pozorujete již některé opatření ve své obci? Jaké?*
- *Jak asi dopadnou v budoucnu obce, které nepřijmou žádná opatření?*

Tip pro další práci:

Po sehrání rolové hry můžete se žáky provést pozorování dopravy v okolí vlastní školy a navrhnout ideální udržitelnou dopravní infrastrukturu návazností na obec/město, ve kterém žijete. Zkuste se společně s žáky zamyslet nad tím, jak byste takové ideální infrastruktury dosáhli.

Zdroje:

Saské státní ministerstvo energetiky, ochrany klimatu, životního prostředí a zemědělství, stav k: 30. 8. 2021 [Sächsisches Staatsministerium für Energie, Klimaschutz, Umwelt und Landwirtschaft](https://www.sachsen.de/Saechsisches_Staatsministerium_fuer_Energie_Klimaschutz_Umwelt_und_Landwirtschaft)
www.kistler.com
www.futurium.de

Původní verzi aktivity nalezneme pod názvem *Verkehr* na webovém portálu saschen.de.

Pro web [Učím o klimatu](http://Ucim_o_klimatu) přeložila a upravila Julie Brožová díky podpoře z projektu [Ministerstva životního prostředí](http://Ministerstva_zivotního_prostředí). Přeložené materiály nemusí vyjadřovat stanoviska MŽP.

Ministerstvo životního prostředí

 sachsen.de

Učím o klimatu

SEVER
STŘEDISKO EKOLOGICKÉ VÝCHOVY

Přílohy:

[Příloha 1 - Rozdělení do skupin](#)

[Příloha 2 - Opatření ke změně dopravy](#)